

Բարև ձեզ տիկնայք և պարոնայք: Թույլ տվեք ներկայանալ: Ես N 20 դպրոցի ներկայացուցիչն եմ և այդ դպրոցում դասավանդում եմ անզլերն և ունեմ երեխաների հետ աշխատելու մեծ փորձ: Այսօր ես ուզում եմ ձեզ հետ կիսվել նոր մեթոդների դասավանդման իմ փորձով, որոնք կիրառել ենք մեր դպրոցում՝ երեխաների հետ աշխատելիս:

21 դարը գլոբալիզացիայի և գիտատեխնիկական պրոցեսի դար է և այդ իսկ պատճառով մեր ժամանակների միջմշակութային հարաբերությունների զարգացման ժամանակներն են, բայց ոչ մի հարաբերություն և փոխազդում ներկայացուցիչների մեջ՝ տարբեր մշակույթների հնարավոր չէ, եթե չհաղթահարենք արգելք հանդիսացող պատնեշները միջմշակութային կոմունիկացիայի ճանապարհին: Այսօր Հայաստանում ապրում են շատ օտարերկրացիներ, որոնք ամեն օր առնչվում են մեր մշակույթի և ազգային կերպարի առանձնահատկությունների հետ: Բայց Հայաստանում ապրում են նաև օտար երկրացիներ և սփյուռքահայեր: Շատ աշխարհաքաղաքական բախումների պատճառով մեր հայրենակիցները, որոնք ապրել են արտասահմանում, մեծ դժվարությամբ լքել են իրենց տունը՝ հրաժարվելով իրենց համար սովորական դարձած կյանքից՝ ապահովության փնտրտուքի մեջ իրենց իսկ հայրենիքում: Վերջին ժամանակներում մեր դպրոցում իրենց կրթությունն են շարունակում շատ սիրիահայեր:

Նրանց համար բավականին դժվար է այստեղ՝ քանզի կյանքը արտասահմանում փոխել է իրենց մտածողությունը և աշխարհայացքը: Նրանց երեխաները հաճախում են դպրոց մեր երեխաների հետ և երբեմն փոխըմբռնման ճանապարհին առնչվում են բարդությունների հետ: Եվ մեր ծրագրի նպատակն է մտերմացնել տարբեր մշակույթը կրող մարդկանց: Այս գործունեության նպատակն է ավելացնել և զարգացնել աշակերտների բազմալեզվական և միջմշակութային ունակությունները՝ հետևյալ ցուցիչների հիման վրա:

A. 1.1.2. (Վերաբերմունք)

Համարել և ընկալել լեզվական կամ մշակութային երևույթները որպես զննման և արտացոլման նպատակ (խնդիր):

A. 2.1 ցուցիչը զարգացնում է նրբանկատությունը դեպի սեփական լեզու և մշակույթ և ուրիշ մշակույթներ և լեզուներ:

A 3.2.1 ցուցիչը հուշում է հասկանալ նմանությունները և տարբերությունները սեփական լեզվի և մշակույթի կամ թիրախ հանդիսացող այլ լեզվի կամ մշակույթի:

A 1.5.1 ցուցիչը քաջատեղյակության (իրազեկ լինելու) զգացողությունը կապում ենք լեզուների մշակույթների նմանությունները և մոտիկությունը:

Գիտելիք փուլի ցուցիչները

K 6.2.1 Աշակերտները տեղեկանում են, որ մշակույթն է վճռում թե ինչպես է յուրաքանչյուր լեզու արտահայտում և կազմակերպում աշխարհը:

K 6.6 ցուցիչը տեղեկացնում է, որ միշտ չէ որ մի լեզվից մյուսը թարգմանելիս լինում է բառ առ բառ թարգմանություն (համարժեք):

K 1.3.2.1 տեղեկանում ենք մեր սեփական և այլ մշակույթների նմանություններին և տարբերություններին:

Հմտությունների ցուցիչները

3.1.1 Հաստատում ենք նմանություն և տարբերություն լեզուների և մշակույթների միջև՝ բաղադրիչների դիտումների, վերլուծման ինքնությունը հաստատելու և ճանաչման հիման վրա:

3.10.3 Համեմատում ենք բառի նշանակությունները և հավելյալ իմաստները համապատասխանեցնելով մշակութային առանձնահատկություններին:

Այնուհետև աշակերտներին խնդրեցինք սահմանել և պիտակավորել ծառի տարբեր մասերը հավելելով որ ծառի տարբեր մասերը նույնպես օգտագործվում են փոխաբերական իմաստով: Երեխաները թարգմանում էին արաբերեն ,հայերեն և ռուսերեն:

Երեխաները պատրաստեցին պաստառ՝ ներկայացնելով բառ բառ ծառը և նրա օգուտը: Աշխատում էին խմբերով : Ոգևորությունը շատ մեծ էր: Երեխաները քննարկեցին բազմազան ֆունկցիաները՝ Բառ բառ ծառի էկոլոգիական համակարգի ներքո: Մեծ էր ոգևորությունը, երբ երեխաները տալիս էին ծառի տարբեր մասերի անգլերեն սահմանումները: Երբ հմուտ կերպով ասում էին սահուն անգլերենով երեխաները գիտակցում էին, որ բարելավում էր բառապաշարը և կարողանում էին խոսել բացառապես անգլերեն: Ոմանք էլ ներկայացրեցին բառ բառի օգուտը և շահը մարդկանց և կենդանիների համար: Թեմայի վերջում քննարկեցին թե ինչ է ծառը խորհրդանշում: Անգլերենում ծառը խորհրդանշում է ուժ և երկարակեցություն: Առանց տերևների ծառը ստիպում է մտածել ձմռան և գրկանքների մասին: Շատ էր ոգևորությունը այն պահին, երբ երեխաները համեմատում էին իրենց ծառի հետ: Եվ անգլերեն լեզվով ներկայացրի իրենց կարծիքը, ասելով որ ուզում են լինել Բաօբաբի նման հաստատուն, անսասան և դիմացկուն՝ շխատելով իրենց իսկ թերությունները շտկելու վրա:

Իմ գործընկեր Անահիտ Թովմասյանը կարծում է, որ այս մեթոդները շատ ինֆորմատիվ են և կարող են օգտագործվել ավելի հաճախ: Նա հավելեց, որ այդ ամենը օգնեց նրանց խմբերով աշխատելուն, համեմատել, քննարկել և սովորել համեմատելով լեզուները՝ անգլերեն, ռուսերեն և արաբերեն: Վերջում ասաց, որ լավ էր պլանավորված և օգտակար փորձ էր երեխաների համար: Մեծապես գնահատում եմ վերոհիշյալ բոլոր գործունեությունների արժեքը և կարևորությունը: Իմ կարծիքով մեզ հաջողվեց հասնել մեր նպատակներին՝

այսպես ասած ողջամիտ է մտածել, որ մարդիկ կարող են համեմատվել ծառերի հետ, քանզի մենք կարող ենք դիմադրել կյանքի արգելքներին և դժվարություններին առանց թուլանալու և վհատվելու:Իմ աշակերտների հիմնական նպատակն է տեղեկացված և ինքնավստահ լինելը,շփվել իրար հետ և զարգացնել հմտությունները: Բավարարվածությունը այնքան մեծ էր, որ մենք էլ հափշտակվեցինք վերոհիշյալ գործունեություններով և հասկացանք որ կարողացանք ներգրավվել և ստիպեցինք, որ հասկանան, թե ինչ կարևոր է համեմատել լեզուները և մշակույթները, հասկանալ առավելությունները և թերությունները՝ հետաքրքրաշարժ գործունեության արդյունքում: Ամփոփելու նպատակով ասեմ, որ դասապրոցեսը արդյունավետ է դառնում միայն երբ ուսուցիչը անում է հնարավորինը՝ հոգին դնելով յուրաքանչյուր արված բանի մեջ:Դասարան մտնելուց առաջ պետք է ելակետ ունենալ չափորոշիչները և այն նպատակը որին հետամուտ ենք այս դասի ընթացքում: Նախօրոք պլանավորումը դարձնում է ինքնավստահ, բարելավում են գիտելիքները, բայց ստեղծագործելու հմտություններն են, որ վերածում են դասապրոցեսը փոքրիկ հրաշքի: Իսկ այս առաջադրանքները մեզ ոգևորեցին և դարձրեցին ստեղծագործող: